

Biznesa plānu konkurss

Biznesa skices

Kā uzvarēt konkursā?

Labs biznesa plāns un ilgtspējīga biznesa ideja

Pēdējos 50 gadus pasaulē ir notikusi nepieredzēti strauja ekonomiskā izaugsme un vienlaikus dabas resursu pārtērēšana šīs izaugsmes nodrošināšanai. Esam nonākuši līdz tam, ka šodienas pasaules ekonomiskais modelis vairs nespēj parūpēties dabu, no kuras cilvēki ir atkarīgi. Pārmaiņas var radīt ikviens, arī jaunieši, tāpēc šī gada biznesa plānu konkursā "Biznesa skices" skolēnu komandas īpaši aicinātas domāt par mūsdienīgiem produktiem un pakalpojumiem, kas iestājas pret klimata pārmaiņām.

Par biznesa ideju, kas veicina ilgtspēju, konkursā varēs iegūt papildpunktus, bet lielāko punktu skaitu jeb vērtējuma pamatu veidos punkti par izstrādāto biznesa plānu.

Labs plāns ir pamats veiksmīgam biznesam un augstam rezultātam konkursā!

Kādaļ vajadzētu būt ilgtspējīgai domāšanai biznesā?

Rēķināšanās ar sabiedrības vērtībām un vajadzībām

Rēķināšanās ar pasaules dabas resursiem (ģeoloģija, augsne, gaiss, ūdens un viss dzīvais), kas padara cilvēku dzīvi iespējamu

Daži no pasaules ilgtspējas izaicinājumiem un idejas, kā business to var risināt:

Pārtika

Izaicinājums

Cilvēku kļūst arvien vairāk. Lai nodrošinātu pasaules iedzīvotājus ar pārtiku, lauksaimniecībā tiek izmantots mēslojums, pesticīdi, tiek veidotas apūdeņošanas sistēmas. Ja lauksaimniecība ir pārāk intensīva, augsne degradējas un auglīgas platības sāk trūkt.

Kā risināt?

- ▶ Padarīt piena un gaļas olbaltumvielu alternatīvas pievilcīgas;
- ▶ Sekmēt vietējo sezonas dārzeņu patēriņu;
- ▶ Veidot garšīgas veģetāras receptes;
- ▶ Palielināt restorānos veģetāru ēdienu īpatsvaru;
- ▶ Mazināt pārtikas atkritumus – ražošanā, tirdzniecībā, sabiedriskajā ēdināšanā un mājās, ikdienā un svētkos;
- ▶ Lauksaimniecībā mazāk izmantot mēslojumu;
- ▶ Mazāk lietot antibiotikas mājputnu un mājlopu audzēšanā;
- ▶ Attīstīt lauksaimniecību, kas patērē mazāk platību;
- ▶ Pārtikā lietot mazāk ar lidmašīnām pārvadātas pārtikas, dārzeņu, augļu, zivju;
- ▶ Ziemā mazāk lietot siltumnīcu dārzeņus;
- ▶ Neizmantot pārtikā apdraudēto zivju sugas;
- ▶ Ierobežot sevi ar vienu zivju maltīti nedēļā un izmantot pārtikā mazāk populāras zivis;
- ▶ Izmantot tehnoloģiju sasniegumus pārtikas audzēšanā (piemēram, laboratorijā audzēta gaļa, vertikālās siltumnīcas, sālsūdens atsāļošana augu un dārzeņu audzēšanai, atbildīga ģenētiskā modificēšana u.c.).

Ūdens

Izaicinājums

Pasaules okeāni padara Zemi apdzīvojamu cilvēkiem. Tie absorbē apm. 30% no cilvēku saražotā CO2. Ūdens piesārņojums ir satraucošs – katrā okeāna kvadrātkilometrā ir vidēji 13 000 plastmasas atkritumu vienību.

Kā risināt?

- ▶ Mazināt CO2 izmešus, lai pasaules okeāniem tie nav jāabsorbē;
- ▶ Sekmēt atkritumu savākšanu, šķirošanu, pārstrādāšanu;
- ▶ Mazināt plastmasas iepakojuma izmantošanu;
- ▶ Tīrīt ūdens tilpnes no plastmasas piesārņojuma.

Energija un resursi

Izaicinājums

Galvenais klimata sasilšanas cēlonis siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas arvien palielinās un ir rezultāts intensīvajai ražošanai un iedzīvotāju skaita pieaugumam. Cilvēkiem pārceļoties uz pilsētām, aug enerģijas pieprasījums, ko pagaidām lielākoties ražo no akmeņoglēm, naftas, gāzes.

Kā risināt?

- ▶ Fosilo enerģiju aizstāt ar saules, vēja, ūdens un ģeotermālo enerģiju;
- ▶ Celt energoefektivitāti: mājokļos, transportam, brīvā laika pavadīšanai;
- ▶ Attīstīt tehnoloģijas, kas spēj piesaistīt no gaisa CO2;
- ▶ Mazināt enerģijas patēriņu;
- ▶ Mazāk pirkt un patērēt lietas – to saražošanai ir izmantota enerģija;
- ▶ Kad lietas salūzt, tās labot, nevis izmest;
- ▶ Ražošanā viena procesa atkritumi var būt cita procesa izejmateriāls

Transports un ceļošana

Izaicinājums

Arvien vairāk cilvēku izvēlas dzīvot pilsētās, 2030. gadā tie būs jau 60% pasaules iedzīvotāju. Ar to saistīts liels infrastruktūras noslogojums – ūdensapgāde, kanalizācija, ceļi, mājas, transports –, kas negatīvi ietekmē dzīves kvalitāti (sastrēgumi, gaisa piesārņojums u.tml.) un veicina klimata pārmaiņas.

Kā risināt?

- ▶ Izvēlies elektrisko transportu;
- ▶ Mazināt automašīnu skaitu;
- ▶ Uzlabot un iedzīvināt auto koplietošanu;
- ▶ Sekmēt riteņbraukšanu – labi veselībai un klimatam;
- ▶ Lidojumos izmantot ekonomisko klasi (aizņem mazāk vietu!) un plānot saturīgus ceļojumus – lai lidojums ir bijis tā vērts!
- ▶ Komandējumu vietā virtuālās sapulces;
- ▶ Ērta infrastruktūra pilsētās kājāmgājējiem un riteņbraucējiem;
- ▶ Ērti lietojamas sabiedriskā transporta sistēmas, savienot dažādus transportus kopīgās sistēmās.

Iedvesmojies no 2019. gada spilgtākajām inovācijām:

- ▶ Eksperimentāls ceļa posms, kas uzlādē braucošos elektroauto;
- ▶ Burbuļus veidojoša tehnoloģija, kas no upēm izskalo plastmasas piesārņojumu;
- ▶ Elektrību ražo ar siltumu, kas rodas ražošanas procesā, no datoriem vai no sadzīves elektronikas;
- ▶ Saules paneļi izgatavoti no 1mm diametra mākslīgām saulespuķēm, kas grozās līdzī saulei un tādējādi paaugstina paneļu efektivitāti;
- ▶ Pasaulē pirmais 3D printētu 50 māju ciemats Meksikā aizstāj trūcīgo iedzīvotāju graustu rajonu;
- ▶ Pirmā elektriskā lidmašīna (pagaidām var tikai 6 cilvēkus transportēt 15 minūtes);
- ▶ Ford kopā ar McDonalds no kafijas grauzdēšanas atlikumiem gatavo energoefektīvas auto detaļas;
- ▶ No mikroaļģēm iegūts proteīns, lai samazinātu proteīna iegūšanai nepieciešamo zemes platību. 1tonna proteīna no aļģēm no 0,02 ha zemes, bet 1t no liellopa no 141 ha zemes.
- ▶ Koku stādīšana ar droniem – 150x ātrāk nekā ar tradicionālām metodēm
- ▶ Saules aktivēts materiāls – līdzīgi kā magnēts pievelk metālu, iznīcina ūdenī baktērijas.

Pavēro un piefiksē, kā pasaules ilgtspējas problēmas atspoguļojas tavā ģimenē, skolā un ikdienas gaitās, un radi idejas to risinājumam! Tas var būt produkts vai pakalpojums, vai arī kāda izglītojoša iniciatīva/kustība, lai veidotu videi draudzīgus paradumus sabiedrībā un vairotu izpratni par šīm tēmām.